

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 8P/231/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723203814
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Banský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6723203814.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Banským vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1. A. B., nar. XX. XX. XXXX, občan SR, 2. A. B., nar. XX. XX. XXXX, občan SR, maloleté deti bytom u matky, deti rodičov matky: C. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, XXX XX E., občan SR, a otca: B. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom 974 01 B. B., t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Mierové námestie č. 1, 019 17 Ilava, občan SR, maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec maloletých detí B. B., nar. XX. XX. XXXX je povinný platiť zvýšené výživné na maloletého A. B. nar. XX. XX. XXXX vo výške 140,- EUR mesačne a na maloletú A. B. nar. XX. XX. XXXX vo výške 120,- EUR mesačne počnúc dňom 13. 12. 2023 vždy do 15. toho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a .

III. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/224/2009-31 zo dňa 26. 08. 2009 v časti o výške výživného na maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX a k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/360/2015-209 zo dňa 05. 09. 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15CoP/3/2018-255 zo dňa 28. 03. 2018 v časti o výške výživného na maloletú A. B., nar. XX. XX. XXXX.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí sa svojím návrhom došlým Okresnému súdu Zvolen domáhala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť na maloleté deti a to tak, že otec bude povinný platiť výživné na maloletého A. vo výške 250,- EUR a na maloletú A. vo výške 150,- EUR mesačne od rozhodnutia súdu.

Svoj návrh odôvodnila tým, že nakoľko maloletý A. nastúpil do prvého ročníka na Strednú školu informačných technológií v Banskej Bystrici a Simona nastúpila do 4. ročníka Základnej školy v Detve sa zmenili pomery.

Čo sa týka A. tento je počas týždňa od pondelka do piatku ubytovaný na školskom internáte, pričom mesačne platí za internát sumu 40,- EUR, strava je 6,09 EUR na deň čo je približne suma spolu 162,- EUR mesačne. Zároveň k tomuto ešte treba pripočítať školské potreby, vreckové, telefón, poplatok za ISIC kartu, pričom školské potreby sú asi 150,- EUR a poplatok za ISIC kartu 20,- EUR ročne, vreckové 60,- EUR mesačne a telefón – kredit 15,- EUR mesačne. Na základe uvedeného celkové náklady na

syna A. vzrástli minimálne o sumu 250,- EUR mesačne, pretože treba rátať aj so zošitmi, učebnicami, ošatením, liekmi pri chorobe, ošetrovaní zubov atď.

Čo sa týka maloletej A. tejto sa tiež zvýšili náklady na školské pomôcky, pričom tieto vyšli na začiatku školského roka na 100,- EUR, taktiež pribudnú poplatky za zošity, pracovné zošity, učebnice, ďalej je tu potrebné pripočítať jedlo, zdravotné ošetrovanie, obuv, hygienu a tiež vreckové vo výške 10,- EUR mesačne.

Keďže určené výživné na maloletého A. je vo výške 70,- EUR a toto je od roku 2009, na maloletú A. vo výške 40,- EUR od roku 2017, poukazuje matka na to, že od tejto doby sa zvýšili zvlášť za posledné 2 roky náklady na bývanie, stravu, ošatenie atď. Momentálna suma výživného nepokryje ani štvrtinu toho, čo im musí zabezpečiť. V spoločnej domácnosti s matkou žijú v striedavej starostlivosti aj manželove 3 maloleté deti, a to dcéra A. D., nar. XX.XX.XXXX, syn F. D., nar. XX.XX.XXXX a syn E., nar. XX.XX.XXXX. Žijú v mestskom nájomnom 3-izbovom byte, pričom nájom je 300,- EUR, elektrika 65,- EUR, plyn 20,- EUR, televízia, internet 22,- EUR, PZP za auto štvrťročne 35,- EUR (spolu 140,- EUR ročne), 50,- EUR mobility, komunálny odpad za mňa a 2 deti 112,- EUR ročne. Otec malol. detí si nikdy riadne neplnil a zrejme ani nebude plniť vyživovaciu povinnosť riadne a vo výške, v akej bude zviazaný. Keď nastúpil do výkonu trestu za týranie, výživné, vraždu, bol dlžný na výživnom 3 000,- EUR. V súčasnosti z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny má požiadané o vyplácanie náhradného výživného. Na základe týchto skutočností žiada, aby súd jej návrhu vyhovel.

2. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

3. Súd z rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 31P/224/2009 zistil, že týmto rozsudkom bol malol. A. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný platením výživného vo výške 70,- EUR mesačne od 27.07.2009. Zároveň mu bolo umožnené splácať aj zročné výživné, ktoré bolo vo výške 81,29 EUR. Z odôvodnenia vyplýva, že v čase rozhodovania otec uviedol, že bol zamestnaný vo firme OTEX Zvolen ako predajca do 28.07.2009, pričom jeho pracovný pomer bol skončený dohodou a dostal odstupné 250,- EUR. Od 20.08.2009 sa zamestnal ako pomocný robotník zatiaľ len brigádnicke so zárobkom až do 480,- EUR. V súčasnej dobe žije na Švermovej ulici v Banskej Bystrici v podnájme u p. G.. V máji 2008 si vzal pôžičku 37 000,- Sk na zakúpenie auta Peugeot 405 do osobného vlastníctva, ktoré nakoniec nenadobudol. V súčasnej dobe túto pôžičku spláca v 50,- EUR mesačných splátkach.

4. Súd z rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 5P/360/2015-209 zo dňa 05.09.2017 zistil, že týmto rozsudkom bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol povinný prispievať na jej výživu sumou vo výške 40,- EUR mesačne. Zároveň bol otcovi určený aj nedoplatok na výživnom 456,- EUR, ktorý mu bol povolený splácať.

V rámci odôvodnenia bolo poukázané na to, že otec uviedol, že si nemohol plniť vyživovaciu povinnosť a poslal len 2x asi po 5,- EUR výživné. V súčasnej dobe u terajšieho zamestnávateľa pracuje na dohodu s príjmom do 200,- EUR, pričom od 01.10.2016 má prisľúbenú prácu na trvalý pracovný pomer s príjmom do 480,- EUR.

Právna zástupkyňa uviedla, že otec nastúpil do práce v Pizérii Sant Angelo so sídlom v Banskej Bystrici ako kuchár, kde však zotrval len 3 dni. Potom sa zaevidoval na úrade práce, pričom od 04.04.2017 bol evidovaný a ďalší termín kontroly má stanovený na 06.06.2017. Nástup do novej práce je od 05.02.2017, kedy sa opäť zamestnal, o čom zakladá do spisu fotokópiu pracovnej zmluvy zo dňa 10.04.2017. Do práce mal nastúpiť ako zvärač plastov, robotník strojárskej a stavebnej výchovy, príležitostne vodič osobných a úžitkových automobilov na dobu neurčitú so skúšobnou dobou 3 mesiace.

V rozsudku 1T/32/2016-392 zo dňa 20.06.2016 bolo zistené, že otec bol uznaný vinným za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, za čo bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 3 rokov s podmieneným odkladom.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica 2T/55/2016 bolo zistené, že otec sa uznáva vinným, že si v období od augusta 2015 do súčasnej doby neplnil zákonnú vyživovaciu povinnosť k malol. deťom B., A. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa a A., pričom za uvedené obdobie dlhuje sumu 670,87 EUR.

5. Súd z vyjadrenia Mestského úradu v Banskej Bystrici zistil, že otec malol. detí má trvalý pobyt Banská Bystrica, má 2 deti.

Zo správy Útvaru ústavu na výkon trestu odňatia slobody a výkon väzby zo dňa 12.10.2023 bolo zistené, že otec v súčasnosti nie je pracovne zaradený, z miesta zaradenia kde pred tým bol, bol vyradený z dôvodu zaradenia do vzdelávania v učebnom odbore podnikanie v remeslách a službách, na 2-ročné

štúdium s cieľom začlenenia sa do spoločnosti v súlade s jeho osobnými a spoločenskými potrebami. Po nástupe do výkonu väzby nahlásil, že má vyživovaciu povinnosť voči 2 deťom – A. a A. B.. Uviedol, že deti sú v osobnej starostlivosti matky a má určené výživné vo výške 130,- EUR (súd poznamenáva, že je to 110,- EUR).

Z trestného výpisu otca malol. detí zistil, že tento nastúpil do väzby dňa 18.12.2020 a skončil väzbu 08.06.2021. Zároveň mu bol nariadený výkon trestu v rámci konania Okresného súdu Banská Bystrica 1T/32/2016, pričom začiatok trestu bol 08.06.2022 a predpokladaný koniec trestu 08.06.2025.

Z vyjadrenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a ústav na výkon väzby zo dňa 30.11.2023 na dožiadanie súdu sa H. I. J. vo veci zdravotného stavu otca malol. vyjadrila, že „zdravotný stav menovaného je t.č. stabilizovaný, obmedzenia vyplývajúce z jeho zdravotného stavu mu nezabraňujú vykonávať bežné aj manuálne práce (teda napr. aj pekárske činnosti)“

6. Súd z písomného potvrdenia o príjme matky zistil, že táto v súčasnosti je zamestnaná v spoločnosti ORL Zvolen s.r.o. a jej priemerná čistá mzda za 12 mesiacov bez daňového bonusu je 829,- EUR.

Z výpisu poplatkov za malol. A. bolo zistené, že predpis poplatkov, ktoré matka musí zaplatiť za školský internát a ktoré zaplatila za september a október je po 40,- EUR a ďalšie mesiace až do júna 2024 taktiež 40,- EUR. Čo sa týka zaplatenia za školskú jedáleň, tak matka zaplatila v mesiaci september sumu 81,36 EUR, v októbri sumu 117,56 EUR. Na november má zaplatiť 147,- EUR, december 140,- EUR, január 153,- EUR, február 140,- EUR, marec 140,- EUR, apríl 147,- EUR, máj 153,- EUR a v júni 133,- EUR. Zároveň matka musela maloletému zabezpečiť na základe výzvy školy náradie žiaka pre školu s tým, že náradie v brašne stojí 24,12 EUR, spájkovačka stolová 22,74 EUR, odizolované kliešte 9,- EUR, pinzeta 1,8 EUR, multimeter 16,40 EUR.

Z predložených výpisov zo A. A. bolo zistené, že matka zaplatila dňa 26.08.2023 spoločnosti KOOOPERATIVA a.s. 31,68 EUR, ďalej SSE má trvalý príkaz na 65,- EUR, na Stredoslovenskú energetiku čo sa týka plynu 22,50 EUR, za internet a televíziu – spoločnosť Netspace 21,99 EUR, Bytes, s.r.o. za nájomné 300,- EUR, ZRPŠ pre Samuela 40,- EUR, náradie do školy pre Samuela 80,- EUR, obedy v auguste 115,71 EUR, ďalej okamžitá platba pre A. na obedy 99,- EUR.

Z potvrdenia Strednej odbornej školy malol. A. vyplýva, že títo potvrdili, že tento zaplatil sumu 250,- EUR za lyžiarsky kurz 06.11.2023.

Z výpisu pre maloletého vyplýva, že 10.10.2023 mu zo strany matky bolo zaslané vreckové vo výške 60,- EUR a kredit na telefón 20,- EUR.

Súd z potvrdenia Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave, Fakulta zdravotnícka zo dňa 05.09.2023 zistil, že títo potvrdili, že matka malol. detí je študentom 2. ročníka v r. 2023/2024. Zároveň bolo potvrdené, že matka tam zaslala 550,- EUR, a to na základe výpisu (č. I. 79).

Súd z potvrdenia školy malol. A. zistil, že týmto potvrdili, že maloletý je v školskom roku 2023/24 prechodne ubytovaný v školskom internáte Tajovského 30, B. Bystrica, mesačná platba za internát je 40,- EUR. Žiak nemal žiadne úľavy na poplatok, tak isto platí stravné (raňajky, obed, večera) v sume 6,69 EUR na deň. K dnešnému dňu má žiak uhradené všetky poplatky. Nemá schválené štipendium.

7. Zároveň súd poukazuje na to, že matka súdu zaslala výpisy z portálu profesia.sk, kde ako miesto je uvedené Banská Bystrica, pracovné zaradenie – skladník, Autodiely BB s.r.o.. Pozícia uchádzača a požiadavky: stredoškolské bez maturity, dátum zverejnenia 19.10.2023, základná zložka mzdy 1 050,- EUR /mesiac.

Z ďalšieho inzerátu vyplýva, že je možné sa zamestnať v Kauflande, obchodný dom v Banskej Bystrici (Majer) na plný úväzok, mesačná mzda 1 000,- EUR, ďalej v spoločnosti Alfa Bio s.r.o. sú mzdové podmienky 1 200,- EUR/mesiac s tým, že náborový bonus je až 500,- EUR navyše ku mzde. Náplň práce – spolupracovanie pri príprave, výrobe rôznych nátierok, spolupráca s inými pracoviskami, obsluha strojov. Z inzerátu AAA auto, s.r.o. – druh práce a pracovný pomer plný úväzok, mzdové podmienky 950 až 1 150,- EUR. Pozícii vyhovujú uchádzači so vzdelaním stredoškolské bez maturity. Z inzerátu spoločnosti Ptáček s.r.o. vyplýva, že hľadajú skladníka, miesto práce Banská Bystrica, Zvolenská cesta, druh pracovného pomeru plný úväzok, úloha – činnosť a príprava na výdaj tovaru zo skladu, príjem tovaru ...mzdové podmienky 1 000 – 1 100,- EUR.

8. Súd zo správy zo šetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 17.10.2023 zistil, že matka malol. detí so svojimi deťmi býva s manželom F. D. a jeho 3 malol. deťmi. Pán D. má deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti. Rodina obýva 3-izbový mestský nájomný byt. Deti majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti. Matka je zamestnaná ako zdravotná sestra, jej čistý príjem je cca 950,- EUR. Poberá okrem toho daňový bonus a prídavky na deti. Náhradné

výživné na malol. deti taktiež dostáva, nakoľko otec si neplní vyživovaciu povinnosť. Manžel matky je zamestnaný v spoločnosti Bell, s.r.o. Zvolen s cca príjmom 900,- EUR. Malol. A. je študentom 1. ročníka Strednej školy informačných technológií v Banskej Bystrici a je ubytovaný na školskom internáte. A. je žiačkou 4. ročníka 3. Základnej školy v Detve. Úrad konštatuje, že matka zabezpečuje malol. deťom starostlivosť na veľmi dobrej úrovni. Je zamestnaná, reaguje na potreby detí a rodičovské potreby si plní zodpovedne. Od poslednej úpravy výživného došlo u malol. detí k výraznej zmene pomerov. V čase rozhodovania malol. A. v r. 2009 mal 1 rok a v súčasnosti je žiakom strednej školy, u malol. Simony v r. 2017 táto navštevovala materskú školu, v súčasnosti je žiačkou 4. ročníka základnej školy. Sme toho názoru, že otec si svoju situáciu zavinil sám svojimi konaniami a zbavil sa možnosti riadne si plniť vyživovaciu povinnosť voči obidvom malol. deťom. Deti by nemali byť potrestané za nezodpovedné správanie otca a preto navrhujeme, aby súd návrhu matky vyhovel a výživné na deti zvýšil vo výške primeranej ich veku a odôvodneným potrebám, nakoľko zvýšenie výživného je v ich najlepšom záujme.

9. Súd z vyjadrenia matky (č. l. 64) zistil, že k vyjadreniam otca maloletých detí sa veľmi vyjadriť nedá, keďže od roku 2012 sa všetky vyjadrenia točia iba okolo jeho osoby. O deťoch píše len pár viet a stále vyhadzuje minulosť ako to jemu vyhovuje. Väčšina tvrdení sa nezakladá na pravde, napr. ako tie, že si vždy plnil vyživovaciu povinnosť, keďže za toto bol odsúdený na jeden rok nepodmienečne. Priznáva sa k rôznym dlhom, ktoré má a nechce sa ani zúčastniť súdneho pojednávania, aby nemusel platiť za eskortu, pričom nikde som sa nedočítala, že má dlhy na výživnom a že neprispieva na deti.

Čo sa týka vyjadrovania otca ohľadom štipendia tak toto bolo potvrdené, že nie je, kde je priložená aj príloha.

Otec si vždy niečo nájde iné ako práca, napr. to, že uvádza, že je študent. Udáva zdravotné problémy, ktoré mu nedovoľujú pracovať, ale pri tom má na vysvedčení jednotku z telesnej výchovy. Na rozdiel od odporcu, ktorému jeho štúdium, stravu, pobyt a stráž platíme z našich daní, ja tiež študujem druhý ročník externej formy na Slovenskej zdravotníckej univerzite v Banskej Bystrici a prikladám doklad o štúdiu, ktoré si sama financujem na sumu 550,- EUR. Otec si nikdy neplnil vyživovaciu povinnosť, ale to, že súhlasí, že si ju má plniť tak zrejme súhlasí aj so zvýšením vyživovacej povinnosti.

Pokiaľ by teraz nebol vo výkone trestu za výživné, týranie blízkej a zverenej osoby a vraždu mohol by si z ponúk v Banskej Bystrici vyberať. Do spisu prikladám 21 pracovných ponúk v rôznych pozíciách, kde by sa mohol odporca zamestnať s jeho dosiahnutým vzdelaním.

Jeho možnosť zamestnať si by bolo oveľa viac, keďže nemá deti zverené do starostlivosti a preto môže vycestovať kdekkoľvek na Slovensku aj do zahraničia za lepšou prácou, aby bol schopný plniť si vyživovaciu povinnosť na dve maloleté deti tak ako si je toho vedomý. Na základe tohto žiada, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť.

10. Súd zároveň poukazuje, že aj otec sa písomne vyjadril a to dvakrát, pričom celkove vyjadrenia sú rozpísané až na trinástich stranách. Drvivá väčšina tohto vyjadrenia sa netýka zvýšenia výživného a preto súd poukáže len na tú časť písomného vyjadrenia, ktorá má priamy dopad rozhodovanie o zvýšení výživného.

Otec vo svojom vyjadrení poukazuje na to, že sa nechce a nemôže zúčastniť pojednávania, nakoľko si nemôže dovoliť uhrádzať trovy za eskortu. Poukazuje na to, že maloletý A. nastúpil do prvého ročníka na strednú školu s tým, že otec sa toto dozvedel len z tohto návrhu, nakoľko ho matka o tomto neinformovala. Taktiež poukazuje na to, že maloletému zaslal minulý rok pohľadnicu k narodeninám. K uvedenému súd poukazuje na to, že predmetné konanie sa netýka informovanosti matky o maloletých deťoch, o tom sa už konalo v inom súdnom konaní na Okresnom súde Zvolen a to konkrétne č. k. 19P/9/2021-94, ktorým bola matke zrušená povinnosť otca informovať o zdravotnom stave maloletých detí ako aj o ostatných veciach preto tieto vyjadrenia sú nepodstatné.

Zároveň sa otec vyjadruje k tomu, že maloletý A., keďže bol veľmi dobrý žiak tak by mal poberať prospechové štipendium, ktoré by mu malo pokryť náklady spojené s jeho štúdiom. K tomuto súd poukazuje, že prospechové štipendium nemožno zarátavať do vyživovacej povinnosti resp. do dôvodov, pre ktoré nie je možné zvýšiť vyživovaciu povinnosť a to predovšetkým z toho dôvodu, že prospechové štipendium je takým druhom štipendia, ktoré nemá na toto vplyv, pretože by dieťa stratilo motiváciu dobre sa učiť. Odhliadnuc však aj od tohto faktu jednoznačne bolo preukázané, že maloletý prospechové štipendium ani žiadne úľavy nedostáva, pričom otec určite, keďže dáva také podrobné vyjadrenia si je tejto skutočnosti vedomý a len úmyselne zavádza súd ako aj matku a maloletého svojimi vyjadreniami, keďže je úplne v rozpore s tým čo tvrdí, že ako on má rád deti, ale zároveň jednoznačne koná opačne a na maloleté deti riadne neprispieva. Okrem toho čo sa týka tohto štipendia maloletý je len v prvom

ročníku a teda nie je možné, aby od septembra prvého ročníku, kedy ešte sa nevie aké by mal dosiahnuť výsledky a aké ich dosiahne, že by mu mohli poskytovať prospechové štipendium.

Zároveň sa ďalej obšírne vyjadruje aj o deťoch, ktoré sú deťmi F. D. s tým, že súd poukazuje na to, že uvedené vyjadrenie nemá žiaden súvis s predmetným konaním a preto bližšie toto nebude rozoberať.

Čo sa týka vyjadrenia vo veci navrhovateľkou preukazovaných nákladov ako televízia, internet, mobily, iné služby podľa otca maloletých detí toto nie sú nevyhnutnou vecou pre výchovu maloletých a túto skutočnosť povedala matke aj pani sudkyňa F., keď riešili starostlivosť o maloletú A..

Zároveň čo sa týka tvrdenia navrhovateľky, že si nikdy neplnil vyživovaciu povinnosť poukazuje na to, že toto nie je pravda. Poukazuje, že keď odišla zo spoločného bývania v roku 2015 a dala sa do vzťahu s jej bývalým kolegom tak sa sťahovali z miesta na miesto. Raz bývali v Hriňovej, potom v Bystrici. Preto otec nevedel kde má zaslať výživné. (Súd k tomuto poukazuje, že už keď došlo neskôr k právoplatnému odsúdeniu otca tak už vedel kde má zaslať výživné, ale toto nikdy neurobil. Teda zasa ide o obrovské rozpory v jeho vyjadreniach a len o úmysel zavádzať svojimi vyjadreniami a tiež o úmysel absolútne nekriticky sa pozrieť na svoju povahu a tiež povinnosť platiť výživné na maloleté deti). Taktiež poukazuje, že mal zdravotné problémy, bol operovaný a nebol schopný pracovať. V ďalších vyjadreniach sa otec opätovne vracia do roku 2015, do roku 2020, pričom si neuvedomuje, že zvýšenie výživného a rozhodovanie súdu sa opiera vždy o vzťahy a skutočnosti, ktoré sú podstatné ku dňu rozhodnutia, v našom prípade ku dňu 13. 12. 2023.

Poukazuje na to, že ak by aj pracoval vo výkone trestu tak zárobky sú tu cca 200,- EUR z čoho si polovicu berie ZVJS a platia sa z toho aj dlžoby. Celkovo má dlžoby 2.700,- EUR za pomník zosnulého, 14.000,- EUR ako odškodné, 5.000,- EUR právnik, 450,- EUR za väzbu.

Uvádza, že maloleté deti sú jeho deťmi a že jeho povinnosťou je sa o nich starať a riadne si plniť vyživovaciu povinnosť. V súčasnosti si nemôže dovoliť platiť ani pôvodnú výšku výživného.

Vo vyjadrení doručenom súdu dňa 29. 11. 2023 sa opätovne bez akýchkoľvek dôvodov, ktoré by boli v tomto konaní podstatné vracia k povinnosti matky informovať otca o maloletých deťoch, taktiež k tomu, že im posielal aj pohľadnice atď. Taktiež sa vracia až do roku 2006 až 2008, čo tak ako súd vyššie spomenul nemá žiaden súvis s predmetným konaním.

11. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

17. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj

životných nákladov.

19. Súd poukazuje na tú skutočnosť, že vyživovacia povinnosť predstavuje zložku základných rodinnoprávných vzťahov. Ide o jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať deťom výživu. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá do doby, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa, pričom táto má niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou (t. j. osobou, ktorej sú maloleté deti zverené) alebo platením výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Osobná starostlivosť, táto predstavuje formu starostlivosti o domácnosť, o poskytovanie vecných plnení napr. bývania. Čo sa týka, tak ako vyššie súd poukázal platením výživného, táto sa výlučne plní zo strany osoby, ktorej deti nie sú zverené. Pokiaľ ide o schopnosti a možnosti povinného rodiča, tieto schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi osobnostné vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného zdravotným stavom, vlohami, nadaním a získanými skúsenosťami.

Na strane povinného súd skúma jeho možnosti plniť vyživovaciu povinnosť. Pre uplatnenie princípu potenciality príjmov, t. j. koľko by mohol poprípade otec maloletých detí zarábať súd poukazuje na to, že tieto skutočnosti boli súdu doložené matkou vo veci možnosti otca sa zamestnať. V tomto prípade, keďže sa vychádza z potencialných príjmov, to znamená príjmov, ktoré môže otec dosiahnuť súd sa zameriava na dopyt a ponuku trhu práce.

Tá skutočnosť, že je nejaká osoba vo výkone trestu odňatia slobody resp., že je vo väzbe nemá absolútne žiadne vplyv na určovanie výšky výživného. O tomto je už vydaná pomerne široká judikatúra, pričom podstatným bol rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. februára 2019 sp. zn. 3Cdo/236/2018, z ktorého skutková veta znie: „Skutočnosť, že sa otec maloletého dieťaťa povinný platiť výživné dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktorý bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody pri výkone a došlo k poklesu alebo až k strate jeho príjmov nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Nemôže ísť ani o dôvod, pre ktorý by nemal sa uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza sa z jej potencialných príjmov, to znamená z príjmov, ktoré by povinná osoba mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a dopytu na trhu práce“.

Podľa bodu 26.1. Najvyšší súd poukazuje na to, že na strane oprávneného treba skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Oprávnené potreby pri tom nezahŕňajú iba základné nároky dieťaťa, ale sú dané širšie a to potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi, ktoré závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám a starať sa o seba.

Podľa bodu 26.2 na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti a tiež možnosti, teda na to čo je objektívne možné, koľko by zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu... .

Podľa bodu 27. zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne a majetkové možnosti plynú z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí. Povinnosťou rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečovanie výživy detí v záujme ich náležitého telesného a duševného rozvoja a nerozhoduje ak niektorí z rodičov mení zbytočne, alebo dokonca zámerne doterajšie zamestnanie za menej výhodné.

Zároveň čo sa však týka nášho prípadu, predovšetkým súd poukazuje na bod 30. predmetného rozsudku Najvyššieho súdu SR, kde sa uvádza: „v preskúmvanej veci ide práve o prípad, v ktorom sa osoba povinná poskytovať výživu preukázateľne dopustila úmyselného násilného konania, pre ktoré bol tejto osobe uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. V okolnostiach prípadu je preto neopodstatnená dovolacia argumentácia otca, podstatou ktorej je názor, že princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity výlučne len vtedy, keď sa tvrdí príjem osoby povinnej platiť výživné javí ako nepravdivý alebo, keď táto osoba zjavne nevyužíva svoje schopnosti pre získanie finančných prostriedkov.“

20. Súd poukazuje na to, že jednotlivé výdavky maloletých detí matka vyčíslila vo svojich písomných podaniach ako aj tým, že doložila k týmto jednotlivým nákladom aj dôkazy. Podľa súdu ide o bežné a akceptovateľné výdavky maloletých detí zodpovedajúce ich veku, ktoré súd pozná aj z vlastnej praxe. Súd poukazuje na to, že ide len o základné výdavky týkajúce sa vzdelania maloletých detí, šatenia maloletých detí, hygieny a ostatných základných potrieb, ktoré maloleté deti musia mať. Súd poukazuje na to, že k zvýšeniu vyživovacej povinnosti dochádza predovšetkým vtedy, ak dôjde k zmene

pomerov. Zmena pomerov je jednak subjektívneho a jednak objektívneho charakteru. Čo sa týka objektívneho charakteru zmeny pomerov tento vyplýva z plynutia času kedy bolo naposledy určované výživné. K tomuto súd poukazuje, že čo sa týka maloletého A. tu sa rozhodovalo rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 26. 08. 2009 t. j. približne viac ako 14 rokov od zvyšovania výživného a čo sa týka maloletej A., tu sa rozhodovalo rozsudkom Okresného súdu vo Zvolene z 05. 09. 2017 t. j. viac ako 6 rokov od súčasného rozhodovania o zvýšení výživného. Súd jednoznačne už len uplynutím tejto doby musí poukázať na to, že došlo k takej podstatnej zmene pomerov, že je potrebné zvýšiť vyživovaciu povinnosť na maloleté deti. Tak, ako súd vyššie poukázal, otec na jednej strane si priznáva, že je potrebné platiť vyživovaciu povinnosť, avšak sám dobrovoľne nechce túto skutočnosť uznať pred súdom. Preto jeho tvrdenia o týchto skutočnostiach sú absolútne nelogické a zo strany otca ba až sebecké ku maloletým deťom. Otec si neuvedomuje, že pôvodne určené výživné na maloletú A. je v súčasnosti 40, EUR čo predstavuje 1,30 EUR na jeden deň a čo sa týka maloletého Samuela 70,- EUR čo predstavuje sumu 2,30 EUR na jeden deň. Za takto stanovených podmienok je jednoznačne daná potreba zvýšenia vyživovacej povinnosti. Taktiež, súd tak ako vyššie poukázal nemôže prihliadnuť na tú skutočnosť, že otec je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. Jednoznačne bolo preukázané, že súdna prax už svojimi rozhodnutiami na túto skutočnosť poukázala, že súd má prihliadať na potencionálnu možnosť otca zarábať a na jeho povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť bez ohľadu na to či je vo výkone trestu odňatia slobody alebo nie. Okrem tohto súd poukazuje, že v súčasnosti je taká široká ponuka pracovných príležitostí na trhu práce a to aj priamo v Banskej Bystrici, nehovoriac o okolí, že otec by v súčasnosti mohol mať minimálne plat 1.000,- EUR až 1.200,- EUR v hrubom t. j. približne cca 850,- EUR až 900,- EUR v čistom. Za takto stanovených podmienok preto by pre otca nebol žiaden problém platiť výživné na maloleté deti v celkovej výške spolu 260,- EUR.

Čo sa týka poukazovania otca, že má v súčasnosti určité zdravotné problémy súd si vyžiadal priamo od lekára v Ústave na výkon trestu odňatia slobody s tým, že z vyjadrenia lekára vyplynulo, že otec v súčasnosti by mohol byť zamestnaný. Na základe týchto skutočností teda súd vyživovaciu povinnosť otca na maloleté deti zvýšil na sumu vo výške 140,- EUR pre maloletého A. a na sumu 120,- EUR pre maloletú A.. Súd má za to, že takto určená vyživovacia povinnosť otcovi voči maloletým deťom je v súčasnosti dostačujúca pre maloleté deti a zároveň čo sa týka otca tento by v rámci svojich potencionálnych príjmov, keďže by mohol zarábať okolo 850,- EUR až 900,- EUR by takúto sumu bez akýchkoľvek problémov mohol platiť.

21. Čo sa týka zamietnutia návrhu, toto sa týkalo časti zvýšenia výživného a to tak, že matka žiadala na maloletého A., aby otec platil zvýšené výživné 250,- EUR a keďže súd určil sumu 140,- EUR takže došlo k zamietnutiu o 110,- EUR a čo sa týka maloletej A. súd tu určil výživné 120,- EUR a matka žiadala zvýšiť na 150,- EUR t. j. tu došlo k zamietnutiu vo výške 30,- EUR mesačne.

22. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (C. m. p.) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

§ 62 ods. 1, 2, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 75 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 76 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 78 ods. 1, 3 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 52 zák. č. 161/2015 Z. z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne (§ 362 C. s. p.).

Podanie urobené v listinnej podobe treba doložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis prílohy mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných záležitostiach (§ 127 ods. 1 C. s. p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 C. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia sa dáva podľa § 376 C. m. p.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 389 ods. 1, 2 C. s. p., t. j.

1. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak:

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala je patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

2. ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej, zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.